

Bruselj, 29. april 2022
(OR. en)

8580/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0131 (COD)

JAI 555
MIGR 132
ASIM 35
SOC 238
EMPL 146
EDUC 140
IA 52
CODEC 573

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	28. april 2022
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 655 final
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljanke tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 655 final.

Priloga: COM(2022) 655 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 27.4.2022
COM(2022) 655 final

2022/0131 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev)

{SEC(2022) 201 final} - {SWD(2022) 655 final} - {SWD(2022) 656 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

1.1. Razlogi za predlog in njegovi cilji

Namen tega predloga je spremeniti Direktivo 2011/98/EU¹ o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (v nadaljnjem besedilu: direktiva o enotnem dovoljenju). Ta predlog je del svežnja ukrepov o znanjih, spretnostih in talentih, predlaganih na podlagi sporočila Komisije o novem paktu o migracijah in azilu² (v nadaljnjem besedilu: pakt), ki je bilo sprejeto 23. septembra 2020 in v katerem je bilo poudarjeno, da je treba obravnavati glavne pomanjkljivosti politike EU o zakonitih migracijah v skladu s splošnim ciljem privabljanja znanj in spretnosti ter talentov, ki jih EU potrebuje. Prenovitev direktive o enotnem dovoljenju je del teh ukrepov, njen cilj pa je, kot je določeno v paktu, proučiti načine za poenostavitev in pojasnitev področja uporabe zakonodaje. Sveženj vključuje tudi prenovitev Direktive 2003/109/ES o rezidentih za daljši čas³ in priloženo sporočilo, v katerem je določen nov pristop k ambiciozni in trajnostni politiki EU na področju zakonitih migracij za privabljanje talentov v naša gospodarstva in ustvarjanje varnih poti za prihod v Evropo⁴.

Velika večina migrantov v Evropo prispe zakonito. Leta 2019 so države članice EU državljanom tretjih držav izdale več kot tri milijone prvih dovoljenj za prebivanje, od katerih jih je bilo več kot milijon izdanih za namene zaposlitve.

Leta 2019⁵ so države članice sprejele 2 984 261 odločitev o enotnem dovoljenju⁶, od katerih se je 1 212 952 nanašalo na izdajo prvega dovoljenja. Druge odločitve so se nanašale na podaljšanje ali spremembo dovoljenja. Na podlagi razpoložljivih statističnih podatkov je bilo od vseh dovoljenj, izdanih leta 2019, 1 172 028 (39 %) izdanih za namene opravljanja plačane dejavnosti, 928 483 (31 %) iz družinskih razlogov, 395 428 (13 %) za izobraževanje in usposabljanje ter 368 509 (12 %) iz drugih razlogov⁷.

Glavna cilja direktive o enotnem dovoljenju sta vzpostavitev enotnega postopka obravnavanja vloge za kombinirano dovoljenje za delo in prebivanje ter zagotovitev skupnega niza pravic upravičenim državljanom tretjih držav na podlagi enakega obravnavanja z državljani države članice, ki izda enotno dovoljenje. Kot je bilo poudarjeno že v preverjanju primernosti zakonodaje o zakonitih migracijah iz leta 2019 in poročilu o izvajanju, pa nekatera odprta vprašanja še naprej ovirajo popolno doseganje ciljev.

Namen predloga je racionalizirati postopek obravnavanja vloge in povečati njegovo učinkovitost. Skupno trajanje postopkov obravnavanja vloge⁸ delodajalce trenutno odvrča od

¹ UL L 343, 23.12.2011, str. 1.

² [COM\(2020\) 609 final](#).

³ COM(2022) 650.

⁴ COM(2022) 657.

⁵ Vir: Eurostat ([migr_ressing](#)).

⁶ Kar zadeva sporočanje statističnih podatkov, se „enotno dovoljenje“ razume kot dovoljenje za prebivanje, ki vključuje osebe, ki prebivajo zaradi dela, in osebe, ki so sprejete iz drugih razlogov, vendar imajo pravico do dela. Statistična opredelitev „enotnega dovoljenja“ ustreza členu 2(c) Direktive 2011/98/EU.

⁷ Razlog za izdajo dovoljenja ni znan za približno 4 % vseh enotnih dovoljenj, izdanih v letu 2019. Glede na spremembe migracijskih tokov v letu 2020 zaradi pandemije COVID-19 so bili v analizi uporabljeni statistični podatki za leto 2019.

⁸ Študija o praktični uporabi, izvedena v okviru preverjanja primernosti, kaže, da čas, potreben za vložitev vloge za izdajo vizuma, včasih znatno podaljša celoten postopek, v nekaterih primerih celo za tri mesece.

mednarodnega zaposlovanja. Skrajšanje tega trajanja naj bi prispevalo k povečanju privlačnosti EU in odpravljanju pomanjkanja delovne sile v EU. Predlog vključuje tudi nove zahteve po okrepitevi zaščitnih ukrepov in enakega obravnavanja državljanov tretjih držav v primerjavi z državljani EU ter izboljšanju njihove zaščite pred izkoriščanjem delovne sile. To bo olajšalo povezovanje ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih ter zmanjšalo ranljivost za izkoriščanje delovne sile.

Komisija je v desetih letih uporabe Direktive prejela veliko pritožb v zvezi z njenim izvajanjem v državah članicah (zlasti glede neupoštevanja zakonsko določenih rokov za izdajo enotnega dovoljenja ali vprašanj v zvezi s socialno varnostjo). Nekaterim pritožbam so sledili postopki za ugotavljanje kršitev. Pri oceni Direktive v okviru preverjanja primernosti zakonodaje o zakonitih migracijah⁹ (v nadaljnjem besedilu: preverjanje primernosti), ki je bilo zaključeno leta 2019, in poročila o izvajanju¹⁰, ki je bilo prav tako sprejeto leta 2019, so bile ugotovljene številne osebne in materialne vrzeli, nedoslednosti in pomanjkljivosti ter opredeljena praktična vprašanja, ki izhajajo iz uporabe Direktive v državah članicah. V sklepih v okviru preverjanja primernosti je bilo zlasti priporočeno, da se „preuči možnost priprave zakonodajnih ukrepov za odpravo nedoslednosti, vrzeli in drugih ugotovljenih pomanjkljivosti, da bi se poenostavila, racionalizirala, dopolnila in na splošno izboljšala zakonodaja EU“.

Evropski parlament je v resoluciji z dne 21. maja 2021 o novih poteh za zakonite delovne migracije¹¹ pozdravil pregled direktive o enotnem dovoljenju, ki ga je načrtovala Komisija, in predlagal „razširitev področja uporabe in izvajanje direktive, da bi zajeli širšo kategorijo delavcev“.

1.2. Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Ta predlog je skladen z novim paktom Komisije o migracijah in azilu¹², sprejetim 23. septembra 2020, v katerem je bilo poudarjeno, da je treba obravnavati glavne pomanjkljivosti politike EU o zakonitih migracijah v skladu s splošnim ciljem privabljanja znanj in spretnosti ter talentov, ki jih EU potrebuje.

Ta predlog dopolnjuje druge instrumente, sprejete na področju zakonitih migracij, zlasti tiste direktive, ki urejajo statute prebivanja: Direktivo 2009/50/ES o modri karti EU za visokokvalificirane delavce¹³, Direktivo 2003/109/ES o rezidentih za daljši čas¹⁴, Direktivo (EU) 2016/801 o študentih in raziskovalcih¹⁵, Direktivo 2003/86/ES o združitvi družine¹⁶ (v

⁹ Glej povzetek preverjanja primernosti v Prilogi 7 in celotno poročilo: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration/fitness-check_en#:~:text=https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN>

¹¹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 20. maja 2021 o novih poteh za zakonite delovne migracije (2020/2010(INI)).

¹² COM(2020) 609 final.

¹³ Revidirana z Direktivo (EU) 2021/1883 z dne 20. oktobra 2021 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namen visokokvalificirane zaposlitve in razveljavitvi Direktive Sveta 2009/50/ES (UL L 382, 28.10.2021, str. 1).

¹⁴ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L 16, 23.1.2004, str. 44). Prenovitev direktive o rezidentih za daljši čas je tudi del svežnja o znanjih, spretnostih in talentih, glej (COM).

¹⁵ Direktiva (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušku au pair (UL L 132, 21.5.2016, str. 21).

¹⁶ Direktiva Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL L 251, 3.10.2003, str. 12).

nadaljnem besedilu: direktive o zakonitih migracijah) in Direktivo 2011/95/EU o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite¹⁷.

Ta predlog je skladen z akcijskim načrtom za integracijo in vključevanje za obdobje 2021–2027¹⁸, ki zagotavlja skupni okvir politike za pomoč državam članicam pri nadaljnjem razvoju in krepitvi njihovih nacionalnih politik integracije za državljane tretjih držav in osebe z migrantskim ozadjem, vključno z rezidenti EU za daljši čas.

1.3. Skladnost z drugimi politikami Unije

Ta predlog podpira cilje sporočila Komisije z dne 27. maja 2020 z naslovom „Čas za Evropo: obnova in priprava za naslednjo generacijo“, ki določa pot okrevanja EU, usmerjeno v bolj zeleno, digitalno in odporno gospodarstvo in družbo. Ključni del te poti je izboljšanje in prilagajanje spretnosti, znanj in kompetenc. Ukrepe za izboljšanje postopka obravnavanja vloge za enotno dovoljenje in pravice do enakega obravnavanja je treba umestiti v ta širši kontekst.

Predlog je tudi v skladu s programom znanj in spretnosti za Evropo¹⁹, ki poziva k bolj strateškemu pristopu k zakonitim migracijam, usmerjenemu v boljše privabljanje in ohranjanje talentov. Za to so potrebni boljše povezovanje ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih, jasni postopki priseljevanja in večja učinkovitost pri priznavanju kompetenc državljanov tretjih držav na trgu dela EU.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

2.1. Pravna podlaga

Pravna podlaga predloga je člen 79(2) PDEU, ki Evropski parlament in Svet pooblašča, da po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta ukrepe o: (a) pogojih vstopa in prebivanja ter standardih glede postopkov držav članic za izdajo vizumov in dovoljenj za prebivanje za daljši čas ter (b) opredelitvi pravic državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, in pogojev, ki urejajo svobodo gibanja in prebivanja v drugih državah članicah.

2.2. Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Uporablja se načelo subsidiarnosti, saj gre za področje deljene pristojnosti²⁰. Analiza subsidiarnosti je bila izvedena v oceni učinka, opravljeni za prvi predlog o enotnem dovoljenju leta 2007 (COM(2007) 638 final). Potreba po skupnem okviru EU za zakonite migracije je povezana z odpravo kontrol na notranjih mejah v EU in vzpostavitevijo schengenskega območja.

Preverjanje primernosti je pokazalo, da so imele direktive o zakonitih migracijah, vključno z direktivo o enotnem dovoljenju, veliko pozitivnih učinkov, ki jih države članice same ne bi dosegle in med katere spadajo določena stopnja uskladitve pogojev, postopkov in pravic, kar

¹⁷ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (prenovitev) (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

¹⁸ COM(2020) 758 final.

¹⁹ COM(2020) 274 final.

²⁰ Vendar noben ukrep, predlagan na področju zakonitih migracij, „ne vpliva na pravice držav članic, da določijo število državljanov tretjih držav, ki lahko iz tretjih držav prihajajo na njeno ozemlje, da bi si poiskali delo, bodisi kot zaposleni ali samozaposleni“ (člen 79(5) PDEU).

prispeva k ustvarjanju enakih konkurenčnih pogojev v vseh državah članicah; poenostavljeni upravni postopki; večja pravna varnost in predvidljivost za državljane tretjih držav, delodajalce in uprave; boljše priznavanje pravic državljanov tretjih držav (tj. pravica do enakega obravnavanja z državljani na številnih pomembnih področjih, kot so delovni pogoji, dostop do izobraževanja in usposabljanja ter prejemkov socialne varnosti in procesne pravice) in izboljšana mobilnost znotraj EU.

Cilj prenovitve direktive o enotnem dovoljenju je nadaljnja poenostavitev postopka ter okrepitev pravic do enakega obravnavanja in zaščite delavcev iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v EU. Racionalizirani in skrajšani postopki na ravni EU bodo zlasti koristili tako državljanom tretjih držav kot njihovim potencialnim delodajalcem po vsej EU, izboljšane pravice pa bodo prispevale k zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev za delavce iz tretjih držav v različnih državah članicah in zmanjšanju tveganja socialnega dampinga. Razlike pri izvajanju Direktive so pokazale, da če države članice ukrepajo same, obstaja tveganje, da se bodo razlike v obravnavanju državljanov tretjih držav v različnih državah članicah nadaljevale in se ne bodo dodatno zmanjšale ali pojasnile. To bi lahko povzročilo nadaljnje izkrivljanje konkurence na enotnem trgu med državami članicami, ki podeljujejo več pravic kot druge ali pa imajo manj zapletene postopke za izdajo enotnih dovoljenj.

2.3. Sorazmernost

Spremembe direktive o enotnem dovoljenju, ki jih uvaja ta predlog, so omejene in ciljno usmerjene, njihov cilj pa je učinkovito odpraviti glavne pomanjkljivosti, ugotovljene pri izvajanju in oceni Direktive. Predlagane spremembe so omejene na tiste vidike, ki jih države članice same ne morejo zadovoljivo doseči in pri katerih upravno breme za deležnike ne bi bilo nesorazmerno s cilji, ki jih je treba doseči, saj bi ukrepi zgolj posodobili ali dopolnili že obstoječe postopke.

Upravno breme za države članice v smislu sprememb zakonodaje bi bilo zmerno, saj direktiva o enotnem dovoljenju že obstaja in bi koristi to breme odtehtale.

Glede na navedeno predlog ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

2.4. Izbira instrumenta

Namen tega predloga je zagotoviti ciljno usmerjene spremembe Direktive za odpravo nekaterih ugotovljenih pomanjkljivosti. Ker je predlagani instrument prenovitev direktive o enotnem dovoljenju, je najprimernejši isti pravni instrument. Direktiva določa zavezujoče minimalne standarde, hkrati pa državam članicam omogoča potrebno prožnost.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

3.1. Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje

V preverjanju primernosti zakonodaje EU o zakonitih migracijah²¹, sprejetem 29. marca 2019, je predstavljena poglobljena ocena okvira EU za zakonite migracije, da bi ocenili, ali še vedno ustreza svojemu namenu, opredelili nedoslednosti in vzeli ter poiskali možne načine za racionalizacijo in poenostavitev obstoječih pravil. Pri oceni Direktive v okviru preverjanja primernosti in poročila o izvajanju²², ki je bilo prav tako sprejeto leta 2019, so bile

²¹ SWD(2019) 1055 final.

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0160&from=EN>

ugotovljene številne osebne in materialne vrzeli, nedoslednosti in pomanjkljivosti ter opredeljena praktična vprašanja, ki izhajajo iz uporabe Direktive v državah članicah.

Kot je navedeno zgoraj, je bilo v sklepih v okviru preverjanja primernosti priporočeno, da se „preuči možnost priprave zakonodajnih ukrepov za odpravo nedoslednosti, vrzeli in drugih ugotovljenih pomanjkljivosti, da bi se poenostavila, racionalizirala, dopolnila in na splošno izboljšala zakonodaja EU“. Glavne ugotovljene težave je mogoče razvrstiti v tri sklope:

- (1) zapleten in neučinkovit postopek obravnavanja vloge ter nejasne pravice v nekaterih primerih podaljšujejo postopke in zmanjšujejo privlačnost EU za državljane tretjih držav;
- (2) nekatere kategorije migrantov niso vključene v področje uporabe Direktive ali drugih pravnih instrumentov EU;
- (3) delavci niso dovolj zaščiteni pred izkoriščanjem.

4. POSVETOVANJA Z DELEŽNIKI

V okviru preverjanja primernosti zakonodaje o zakonitih migracijah je bilo izvedeno obsežno posvetovanje, vključno z javnim posvetovanjem²³. Med 23. septembrom in 30. decembrom 2020 je prek portala Komisije „Povejte svoje mnenje“ potekalo še eno spletno javno posvetovanje o prihodnosti zakonitih migracij²⁴.

Ciljno usmerjena posvetovanja, ki so postavila bolj tehnična vprašanja o prenovitvi Direktive, so potekala v prvi polovici leta 2021. Nekatera od teh posvetovanj je Komisija izvedla neodvisno, nekatera pa v okviru študije, naročene pri zunanjem izvajalcu. V okviru ocene učinka so bile izvedene tudi ad hoc poizvedbe pri članih Evropske migracijske mreže.

Odgovore na zgoraj navedeni javni posvetovanji so poslali državljani EU, organizacije in državljani tretjih držav (ki prebivajo v EU ali zunaj nje), poslovna združenja in organizacije, nevladne organizacije, akademske/raziskovalne ustanove, sindikati, ministrstva in subjekti javnega sektorja. Ciljno usmerjena posvetovanja so vključevala pristojne organe držav članic, poslovna združenja in organizacije, nevladne organizacije, akademske kroge, delavce v pravni stroki, možganske truste in subjekte javnega sektorja.

Glavne težave, ugotovljene med posvetovanji, so bile upoštevane in obravnavane v predlogu.

4.1. Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj

Ocena učinka prenovitve Direktive je bila podprta s študijo, ki jo je izvedel zunanji izvajalec²⁵. Poleg tega so bila o prenovitvi Direktive opravljena posvetovanja z več strokovnimi skupinami: 2. marca 2021 s strokovno skupino za stališča migrantov na področju migracij, azila in vključevanja, 10. marca 2021 z evropsko mrežo javnih zavodov za zaposlovanje, 14. aprila 2021 z neformalno strokovno skupino Komisije za ekonomske migracije in 29. aprila 2021 z mrežo strokovnjakov EU za zakonite migracije. Opravljeno je bilo tudi posvetovanje z Evropsko migracijsko mrežo v obliki *ad hoc* poizvedbe²⁶.

²³ https://ec.europa.eu/home-affairs/system/files/2019-03/201903_legal-migration-check-annex-3aai-icf_201806.pdf

²⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/content/public-consultation-future-eu-legal-migration_en

²⁵ ICF, Študija v podporo ocenama učinka revizije Direktive 2003/109/ES in Direktive 2011/98/EU, 2021.

²⁶ EMN (2021), Ad hoc poizvedba 2021.36 v podporo študiji ocene učinka revizije direktive o enotnem dovoljenju.

4.2. Ocena učinka

Komisija je v skladu s svojo politiko boljšega pravnega urejanja pri pripravi predloga izvedla oceno učinka. V oceni učinka so bile ocenjene tri možne politike z različnimi ravnmi posredovanja EU:

Možnost 1: ukrepi za večjo učinkovitost Direktive. Ta možna politika bi vključevala nove nezakonodajne ukrepe za boljše izvajanje Direktive, kot so primerjalne analize in ciljno usmerjene študije o posebnih vidikih izvajanja Direktive ter oblikovanje nezavezujočih smernic za razlago določb Direktive v obliki priročnika o direktivi o enotnem dovoljenju; priporočila o vidikih, za katere se trenutno šteje, da niso zajeti v postopku za izdajo enotnega dovoljenja, in spodbujanje inovativnih pristopov.

Možnost 2: osnovna zakonodajna revizija Direktive. Namen te možne politike bi bil poenostaviti postopek obravnavanja vloge in pojasniti, katere kategorije delavcev iz tretjih držav so zajete v Direktivi, ter zajeti upravičence do zaščite v skladu z nacionalnim pravom. Ta možnost bi zagotovila tudi sprejetje ukrepov mehkega prava (npr. priporočil) za izboljšanje in usklajevanje izvajanja pravic do enakega obravnavanja iz direktive o enotnem dovoljenju.

Možnost 3: zakonodajna revizija direktive kot pri možnosti 2 ter ureditev pravic in zaščite. Ta možnost bi vključevala zakonodajne spremembe, predvidene v možnosti 2, poleg tega pa bi si prizadevala za izboljšanje in pojasnitev nekaterih pravic do enakega obravnavanja (dostop do nastanitve, družinski prejemki), zagotovila, da dovoljenje ni povezano samo z enim delodajalcem, da bi se izognili pretirano pogostim spremembam dovoljenja, in z zakonodajnimi ukrepi izboljšala zaščito pred izkoriščanjem delovne sile.

Na podlagi ocene socialnih in gospodarskih učinkov, uspešnosti in učinkovitosti možnih politik ter njihove politične izvedljivosti in sprejemljivosti za deležnike je prednostna možna politika **možnost 3**.

Možnost 3 vključuje obsežen sklop ukrepov politike, ki bi odpravili obstoječe pomanjkljivosti Direktive, dodatno poenostavili in racionalizirali enotni postopek obravnavanja vlog, okrepili pravice do enakega obravnavanja in dodatno izboljšali skladnost Direktive s širšim pravom EU o zakonitih migracijah s pojasnitvijo kategorij delavcev iz tretjih držav, ki jih Direktiva ne zajema. Poleg tega možnost 3 razširja osebno področje uporabe Direktive na upravičence do zaščite v skladu z nacionalnim pravom, ki trenutno niso v celoti zajeti z določbami o enakem obravnavanju, materialno področje uporabe Direktive pa razširja na določbe o inšpekcijah dela, spremljanju in kaznih za delodajalce v primeru kršitev nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo.

Ocena učinka je pokazala, da bo možnost 3 zelo učinkovita pri doseganju ciljev in bo ugodila velikemu delu stališč, izraženih v posvetovanjih z deležniki. Poleg tega bi lahko možnost 3 prinesla družbene koristi, saj bi vključitev upravičencev do zaščite v skladu z nacionalnim pravom v področje uporabe Direktive tem upravičencem zagotovila okrepljen niz pravic. Ti državljani tretjih držav trenutno namreč niso deležni enakega obravnavanja ali so ga deležni le v določeni meri. Prispevala bi tudi h krepitvi zaščite vseh delavcev iz tretjih držav, ki jih zajema Direktiva, pred izkoriščanjem. Zato možnost 3 zagotavlja dobro ravnovesje med razširitvijo osebnega in materialnega področja uporabe Direktive ter nadaljnjo poenostavitvijo.

Poleg tega bi prednostna možna politika najbolj ustrezala priporočilom v okviru preverjanja primernosti in ciljem pakta Komisije o migracijah in azilu. Zagotovila bi tudi skladnost s

sodno prakso Sodišča Evropske unije²⁷. Medtem ko je bilo v paktu napovedano, da bi se v okviru pregleda Direktive proučili načini za poenostavitev in pojasnitev področja uporabe zakonodaje, vključno s pogoji za sprejem in prebivanje za nizko in srednje kvalificirane delavce, je bila možnost vključitve takih pogojev zavrnjena v zgodnji fazi postopka ocene učinka.

Poleg tega področje uporabe Direktive v zvezi s postopkom za izdajo enotnega dovoljenja in povezanimi pravicami že zajema vse državljane tretjih držav, ne glede na njihovo raven usposobljenosti. Večina deležnikov, ki so sodelovali v posvetovanjih, je izrazila pomisleke glede potrebe po ureditvi pogojev za sprejem nizko in srednje kvalificiranih delavcev, saj so po njihovem mnenju ustrezno obravnavani v nacionalni zakonodaji in postopku za izdajo enotnega dovoljenja. Poleg tega so strokovnjaki izrazili mnenje, da Direktiva kot horizontalna „postopkovna“ direktiva ni ustrezen pravni instrument za uvedbo pogojev za sprejem samo za določene kategorije delavcev.

Mnenje Odbora za regulativni nadzor

Ocena učinka je bila 22. septembra 2021 predložena Odboru za regulativni nadzor, sestanek pa je potekal 20. oktobra 2021. Odbor je 25. oktobra 2021 izdal pozitivno mnenje s pridržki. Opozoril je na številne vidike ocene učinka, ki bi jih bilo treba obravnavati. Natančneje, odbor je zahteval dodatna pojasnila o ozkem področju uporabe pobude, ki bi lahko vzbudilo neutemeljena pričakovanja glede verjetnega učinka predlaganih ukrepov. Poleg tega je zahteval več podrobnosti o bistvenih razlikah med možnimi politikami in boljšo analizo, ali so možni alternativni pristopi k predlaganim ukrepom. Odbor je zahteval tudi pojasnila o tem, kako bi predlagani ukrepi vplivali na domače trge dela in upravne sisteme držav članic.

Te in druge podrobnejše pripombe, ki jih je predložil odbor, so bile obravnavane v končni različici ocene učinka, ki na primer vsebuje izboljšano predstavitev možnih učinkov predlaganih ciljno usmerjenih ukrepov na privlačnost trga dela EU kot celote ter na domače trge dela in upravne sisteme držav članic. Možne politike so bile revidirane, da bi sledile tematskim sklopom, opredeljenim v opredelitvi težave. Pripombe odbora so bile upoštevane tudi v predlogu direktive, ki sledi.

4.3. Primernost in poenostavitev ureditve

Namen tega predloga je poenostaviti postopek obravnavanja vloge, in sicer z omogočanjem predložitve vlog tako v namembni državi članici kot iz tretje države ter z določitvijo, da štirimesečni rok iz Direktive zajema izdajo zahtevanega vizuma iz člena 4(3) in čas, ki ga pristojni organi potrebujejo za preverjanje razmer na trgu dela. Na podlagi predlaganih sprememb bi enotno dovoljenje državljanu tretje države dalo tudi pravico do spremembe delodajalca v obdobju veljavnosti dovoljenja, kar bi moralo prispevati tudi k zmanjšanju upravnega bremena z omejitvijo potrebe po ponavljajočih se vlogah v primeru spremembe zaposlitve. Namen predloga je tudi izboljšati nekatere pravice do enakega obravnavanja in pojasniti, katere kategorije delavcev iz tretjih držav so zajete v Direktivi. Poleg tega predlog področje uporabe Direktive razširja na upravičence do zaščite v skladu z nacionalnim pravom in izboljšuje zaščito delavcev iz tretjih držav z uvedbo določb o olajšanju vlaganja pritožb, spremljanju in kaznih. Predlog uvaja nove določbe za izboljšanje zaščite delavcev iz tretjih držav, ki bi lahko bili zaradi strahu pred izgubo dovoljenja za prebivanje odvrnjeni od vlaganja pritožb zoper svoje delodajalce, in sicer z zagotovitvijo, da lahko državljan tretje države vsaj tri mesece po izgubi zaposlitve zakonito prebiva v državi članici.

²⁷ Sodba Sodišča z dne 25. novembra 2020 v zadevi C-302/19, Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) proti WS.

Ta predlog je bil vključen v Prilogo II delovnega programa Komisije za leto 2021²⁸, zato je del programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT). Platforma Pripravljeni na prihodnost je prav tako izdala mnenje o tem, kako poenostaviti in zmanjšati nepotrebna bremena, tudi s posodobitvijo obstoječe zakonodaje EU z digitalizacijo, kar se odraža v predlogu. Mnenje je bilo sprejeto 10. decembra 2021. Platforma je podala naslednji priporočili:

predlog 1: racionalizacija in digitalizacija vlog za enotno dovoljenje in vlog za izdajo vizuma, da se zmanjšajo upravno breme in stroški za prosilce in organe;

predlog 2: poenostavitev postopkov za spremembo delodajalca in povečanje odgovornosti delavcev bosta nacionalnim upravam in prosilcem prinesla konkretne koristi.

Ta predloga sta bila upoštevana v:

členu 4, ki določa, da bi morale države članice dovoliti, da se vloga za enotno dovoljenje predloži tako v namembni državi članici kot iz tretje države, in od držav članic zahteva, da izdajo zahtevani vizum, če so izpolnjene zahteve, določene v pravu EU ali nacionalnem pravu;

členu 5, ki določa, da štirimesečni rok iz Direktive zajema izdajo zahtevanega vizuma iz člena 4(3). Ta rok mora zajemati tudi čas, ki ga pristojni organi potrebujejo za preverjanje razmer na trgu dela, preden sprejmejo odločitev o enotnem dovoljenju;

členu 11, ki določa, da se enotno dovoljenje ne odvzame v primeru izgube zaposlitve imetnika. Države članice državljanu tretje države dovolijo, da v obdobju veljavnosti dovoljenja ostane na njihovem ozemlju vsaj tri mesece.

Prvi predlog platforme obravnava tudi digitalizacijo predložitve vlog za izdajo dovoljenj za prebivanje in delo. Sedanji predlog ne obravnava tega zapletenega vidika, temveč se osredotoča na racionalizacijo in poenostavitev postopkov. Vendar lahko digitalizacija pomaga pospešiti obravnavo vlog in s tem zmanjša stroške za prosilce in delodajalce. Omogočila bi tudi povezovanje ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih ter zmanjšala tveganje neprijavljenega dela. Komisija bo zato spremljala izkušnje z digitalizacijo schengenskih vizumov v tem kontekstu in opravila tehnično delo v okviru svojih ustreznih mrež, da bi razpravljala o priložnostih, ki bi jih digitalizacija lahko prinesla, ter nadalje raziskala njene koristi in učinke.

<i>Prihranki stroškov na podlagi REFIT – prednostna možna politika</i>		
<i>Opis</i>	<i>Znesek</i>	<i>Opombe</i>
Prihranki stroškov zaradi obravnavanja manjšega števila vlog	do 11,0 milijona EUR na leto (v desetletnem obdobju)	državljani tretjih držav
	do 3,0 milijona EUR na leto (v desetletnem obdobju)	delodajalci
Prihranki stroškov zaradi manj časa, porabljenega	od 89,0 milijona EUR do 278,0 milijona EUR na	državljani tretjih držav

za obravnavo vlog	leto (v desetletnem obdobju)	
	od 22,0 milijona EUR do 70,0 milijona EUR na leto	delodajalci ²⁹
	od 200 000 EUR do 4,0 milijona EUR (v desetletnem obdobju)	nacionalni organi ³⁰
Prihranki stroškov zaradi nižjih stroškov potovanj	do 137,0 milijona EUR na leto (v desetletnem obdobju)	državljeni tretjih držav
Prihranki stroškov (nižje posredniške provizije)	do 106,0 milijona EUR na leto (v desetletnem obdobju)	državljeni tretjih držav
	do 25,0 milijona EUR na leto (v desetletnem obdobju)	državljeni tretjih držav
Prihranki stroškov (znižanje drugih pristojbin, povezanih z vlogo – npr. pristojbine za overjanje, prevod dokumentov itd.)	do 14,0 milijona EUR na leto (v desetletnem obdobju)	državljeni tretjih držav
	do 4,0 milijona EUR na leto (v desetletnem obdobju)	državljeni tretjih držav

4.4. Temeljne pravice

TA PREDLOG JE SKLADEN Z LISTINO O TEMELJNIH PRAVICAH IN ŠIRI NEKATERE PRAVICE IZ TE LISTINE. ZLASTI PRISPEVA H KREPITVI DOLOČENIH TEMELJNIH PRAVIC, KOT SO: PREPOVED SUŽENJSTVA IN PRISILNEGA DELA (ČLEN 5), LASTNINSKA PRAVICA (ČLEN 17), ENAKOST (ČLEN 20), POŠTENI IN PRAVIČNI DELOVNI POGOJI (ČLEN 31), DRUŽINSKO IN POKLICNO ŽIVLJENJE (ČLEN 33) TER SOCIALNA VARNOST IN SOCIALNA POMOČ (ČLEN 34).

5. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Evropske unije.

6. DRUGI ELEMENTI

6.1. Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Komisija bo preverila pravilen in uspešen prenos v nacionalno zakonodajo vseh sodelujočih držav članic. V fazi izvajanja bo organizirala redne sestanke odbora za stike z vsemi državami članicami, da bi razpravljala o vseh vprašanjih, ki se lahko pojavijo v fazi prenosa, in jih

²⁹ Velik razpon je posledica razlik v obsegu prihrankov stroškov, ocenjenih glede na ukrepe politike, povezane s prednostno možno politiko (deloma izhajajo iz različnih predpostavk glede števila zadevnih prosilcev/vlog v okviru teh ukrepov).

³⁰ Srednje- do dolgoročno je mogoče pričakovati zmanjšanje upravnega bremena/prihranke stroškov, ko se bodo začele kazati koristi poenostavljenega postopka obravnavanja vlog – prihranki bodo nastali zaradi manjših virov (osebje in čas), potrebnih za obravnavanje vlog, ki se bodo tako učinkoviteje uporabljali v vseh organizacijah.

razjasnila. Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu redno predložila poročilo o oceni izvajanja, delovanja in učinka direktive o enotnem dovoljenju.

Uporaba direktive o enotnem dovoljenju se bo spremljala glede na glavne cilje politike z več ustreznimi in merljivimi kazalniki, ki bodo temeljili na zlahka dostopnih, sprejetih in verodostojnih virih podatkov. Sporočanje več vrst informacij je v predlagani prenovljeni direktivi postalo obvezno, da se izboljšata njihovo pravočasno pošiljanje in zanesljivost. Uradni statistični podatki Eurostata in držav članic se bodo še naprej uporabljali v največji možni meri za spremljanje števila izdanih enotnih dovoljenj, medtem ko se lahko obstoječe agencije in mreže EU, kot sta Agencija za temeljne pravice in Evropska migracijska mreža, uporabijo za izvajanje točnih raziskav o temah, povezanih z enotnim dovoljenjem. Komisija bo tudi še naprej uporabljala obstoječe strokovne skupine, ki so prispevale k oceni učinka.

6.2. Obrazložitevni dokumenti (za direktive)

Predlagana prenovljena direktiva ima širše osebno področje uporabe v zvezi z državljani tretjih držav, ki jih zajema. Predlog vsebuje tudi več pravnih obveznosti kot veljavna Direktiva 2011/98/EU. Poleg tega vključuje določbe, ki v sedanjem pravnem okviru še niso obvezne. Zato bodo morale države članice predložiti obrazložitevne dokumente, vključno s korelacijsko tabelo med nacionalnimi določbami in Direktivo, ki spremljajo uradno obvestilo o ukrepih za prenos, da se zagotovi jasna opredelitev ukrepov za prenos, ki so jih države članice dodale obstoječi zakonodaji.

6.3. Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

POGLAVJE I – SPLOŠNE DOLOČBE

Členi 1, 2 in 3

V tem poglavju so določeni predmet urejanja, opredelitev pojmov in področje uporabe predloga. Predlog uvaja opredelitev delodajalca, ki vključuje agencije za zaposlovanje ali agencije za začasno delo, da se poveča pravna varnost in okrepi zaščita delavcev iz tretjih držav.

Cilj več sprememb v predlogu za prenovitev je pojasniti področje uporabe Direktive 2011/98/EU in zlasti izjeme od področja uporabe Direktive, ki so izčrpno določene v členu 3(2). V zvezi z napotnimi delavci je bil uveden sklic na Direktivo Sveta 1996/71/ES. Delavci iz tretjih držav, napoteni iz druge države članice, so izključeni iz področja uporabe, saj se ne štejejo za del trga dela države članice, v katero so napoteni. Poleg tega so bila dodana sklicevanja na direktive, ki so bile sprejete po začetku veljavnosti Direktive³¹, kot sta direktiva o premestitvah znotraj podjetja in direktiva o sezonskih delavcih³². Iz področja uporabe Direktive 2011/98/EU so izključeni samo delavci iz tretjih držav, ki jih zajemata ti direktivi. Sedanji člen 3(2)(h) iz področja uporabe izključuje državljane tretjih držav, ki uživajo zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države

³¹ Direktiva 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L 343, 23.12.2011, str. 1).

³² Direktiva 2014/66/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav v okviru premestitev znotraj podjetja (UL L 157, 27.5.2014, str. 1); Direktiva 2014/36/EU o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve sezonskih delavcev (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

članice. Trenutno ni jasno, ali za te državljane tretjih držav, če jim je dovoljeno delo, veljajo postopek iz poglavja II in določbe o enakem obravnavanju iz poglavja III. Zato se predlaga, da se ta kategorija državljanov tretjih držav vključi v področje uporabe Direktive s črtanjem člena 3(2)(h).

POGLAVJE II – Enotni postopek obravnavanja vloge in enotno dovoljenje

Člen 4 – Enotni postopek obravnavanja vloge

Člen 4 Direktive ureja ključne vidike enotnega postopka obravnavanja vloge.

V skladu s členom 4(1) se vloga za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja predloži v okviru enotnega postopka obravnavanja vloge. Če mora vlogo predložiti državljan tretje države, države članice dovolijo, da se vloga predloži iz tretje države ali, če to predvideva nacionalno pravo, na ozemlju države članice, v kateri se državljan tretje države že zakonito nahaja. Da bi olajšali postopek za prosilca, predlog prenovljene direktive določa, da bi morale države članice dovoliti, da se vloga za enotno dovoljenje predloži tako v namembni državi članici kot iz tretje države.

V skladu s sedanjim členom 4(3) enotni postopek obravnavanja vloge ne posega v vizumske postopke, ki so lahko potrebni za prvi vstop. Zaradi uskladitve z drugimi direktivami o zakonitih migracijah predlog za prenovitev od držav članic zahteva, da izdajo zahtevani vizum, če so izpolnjene zahteve iz prava Unije ali nacionalnega prava v zvezi z izdajo enotnega dovoljenja in vizuma. Namen te spremembe je preprečiti, da bi se izdaja vstopnega vizuma zavrnila ali odložila, če so izpolnjene zahteve za izdajo enotnega dovoljenja.

Člen 5 – Pristojni organ

Člen 5 določa več postopkovnih zaščitnih ukrepov med postopkom obravnavanja vloge in sprejetjem odločitve o enotnem dovoljenju. V skladu z veljavnimi določbami, na podlagi katerih se vloge za enotno dovoljenje lahko predložijo le v namembnih državah članicah, se lahko s postopkom za vstopni vizum, ki ga je treba najprej pridobiti, znatno podaljša celoten postopek. Predlog prenovljene direktive določa, da štirimesečni rok iz Direktive zajema tudi izdajo zahtevanega vizuma iz člena 4(3). Ta rok mora zajemati tudi čas, ki ga pristojni organi potrebujejo za preverjanje razmer na trgu dela, preden sprejmejo odločitev o enotnem dovoljenju;

Člena 6 in 7 urejata zahteve glede oblike enotnega dovoljenja in dovoljenj za prebivanje, izdanih za namene, ki niso povezani z delom. V teh členih niso bile uvedene spremembe glede na Direktivo 2011/98/EU.

Člen 8 določa nekatera postopkovna jamstva za prosilca za dovoljenje, in sicer obveznost pisne obrazložitve odločitev o zavrnitvi vloge za izdajo, spremembo ali podaljšanje dovoljenja, jamstvo, da se posredujejo pisni podatki o organu, pri katerem lahko prosilec vloži pritožbo, in pritožbene roke. V tem členu niso bile uvedene spremembe glede na Direktivo 2011/98/EU.

Člen 9 – Dostop do podatkov

Člen 9 določa, da države članice državljanu tretje države in prihodnjemu delodajalcu na zahtevo zagotovijo ustrezne podatke o dokumentih, potrebnih za popolno vlogo. Predlog za prenovitev uvaja določbo, ki podrobneje ureja podatke, ki jih mora zagotoviti pristojni organ,

vključno z informacijami o pravicah, obveznostih in postopkovnih zaščitnih ukrepih državljanov tretjih držav.

Člen 10 – Pristojbine

Člen 10 državam članicam omogoča, da od prosilcev zahtevajo plačilo pristojbine, kjer je to primerno, za obravnavanje vloge. V skladu s prenovitvijo morajo države članice določiti pristojbine, ki so sorazmerne in temeljijo na storitvah, opravljenih za obravnavo vlog in izdajo dovoljenj.

Člen 11 – Pravice na podlagi enotnega dovoljenja

Točke (a) do (d) člena 11 določajo pravice, dodeljene na podlagi enotnega dovoljenja, in sicer vstop in prebivanje, prost dostop do celotnega ozemlja, pravico do opravljanja specifične poklicne dejavnosti in pravico do obveščenosti o imetnikovih lastnih pravicah.

Predlog prenovitve uvaja nove določbe (člen 11, odstavki 2, 3 in 4), katerih namen je izboljšati zaščito delavcev iz tretjih držav. Na podlagi predlaganih sprememb bi enotno dovoljenje državljanu tretje države dalo pravico do spremembe delodajalca v obdobju veljavnosti dovoljenja. Države članice bi morale imeti možnost, da zahtevajo uradno obvestilo o spremembi in da preverijo razmere na trgu dela, kadar pride do spremembe delodajalca. Dodan je bil odstavek 4, da se zagotovi, da države članice, ki odvzamejo enotno dovoljenje zaradi izgube zaposlitve, delavcem iz tretje države dovolijo, da ostanejo na njihovem ozemlju vsaj tri mesece v obdobju veljavnosti dovoljenja, če imetnik enotnega dovoljenja izgubi zaposlitev.

Člen 12 – Enako obravnavanje

V skladu s členom 12 Direktive 2011/98/EU so imetniki enotnega dovoljenja deležni enakega obravnavanja kot državljani držav članic na številnih področjih, vključno z delovnimi pogoji, svobodo združevanja, prejemi socialne varnosti, izobraževanjem in usposabljanjem, priznavanjem akademskih in poklicnih kvalifikacij, davčnimi ugodnostmi, dostopom do blaga in storitev ter svetovalnimi storitvami za zaposlovanje. Vendar isti člen dovoljuje omejitve enakega obravnavanja na nekaterih področjih.

V sedanjem členu 12 sta sklicevanje na enako obravnavanje v zvezi s „postopki za pridobitev nastanitve, kakor jih predvideva nacionalno pravo, brez poseganja v pogodbeno svobodo“ in njegovo razmerje do izjeme iz člena 12(2)(d)(ii) (ki državam članicam omogoča, da omejijo dostop do nastanitve) nejasna, zlasti glede tega, ali vključuje dostop do zasebne nastanitve. Predlagana sprememba pojasnjuje, da se enako obravnavanje uporablja za dostop do zasebne nastanitve in da se lahko morebitne omejitve, ki jih uvedejo države članice, nanašajo le na dostop do javne nastanitve.

Poleg tega člen 12(1)(e) določa enako obravnavanje v zvezi z dostopom do socialne varnosti, kot je opredeljeno v Uredbi (ES) št. 883/2004³³, ki vključuje družinske prejemke. Sodišče Evropske unije je v nedavni sodbi v zvezi z italijansko zakonodajo³⁴ razsodilo, da nacionalna določba, v skladu s katero se pri ugotavljanju pravic do prejemka iz sistema socialne varnosti

³³ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

³⁴ Sodba Sodišča z dne 25. novembra 2020 v zadevi C-302/19, Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) proti WS.

ne upoštevajo družinski člani imetnika enotnega dovoljenja, ki ne prebivajo na ozemlju te države članice, ampak v tretji državi, medtem ko se družinski člani državljanov navedene države članice, ki prebivajo v tretji državi, upoštevajo, ni združljiva s pravom EU. S predlogom za prenovitev se uvodna izjava 24 Direktive 2011/98/EU uskladi s to sodbo, saj se črtata zadnja dva stavka, v skladu s katerima bi morala Direktiva podeliti pravice samo družinskim članom, ki se pridružijo delavcem iz tretjih držav z namenom prebivanja v državi članici. Predlaga se tudi črtanje sklicevanja na državljane tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma, v drugem odstavku člena 12(2)(b) o omejitvah dostopa do družinskih dajatev. To bi pomenilo, da so državljani tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma, upravičeni do družinskih dajatev, če v zadevni državi članici delajo več kot šest mesecev.

Člena 13 in 14 – Spremljanje, ocena tveganja, inšpekcijski pregledi in kazni ter olajšanje vlaganja pritožb

Uvedena sta nova člena za okrepitev določb o enakem obravnavanju. Države članice bi morale določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za delodajalce v primeru kršitev nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, zlasti v zvezi z delovnimi pogoji, svobodo združevanja in pripadnostjo ter dostopom do prejemkov socialne varnosti. Takšni ukrepi bi morali vključevati spremljanje, oceno tveganja in po potrebi inšpekcijske preglede.

Za učinkovitejše izvrševanje bi bilo treba vzpostaviti pritožbene mehanizme. Ti bi morali biti na voljo ne le imetnikom enotnega dovoljenja, temveč tudi tretjim osebam, ki imajo v skladu z merili, določenimi v nacionalni zakonodaji, pravni interes za zagotavljanje skladnosti s to direktivo, pa tudi pristojnim organom držav članic, kadar tako določa nacionalna zakonodaja. Dokazi namreč kažejo, da državljani tretjih držav pogosto niso seznanjeni z obstojem takih mehanizmov ali pa jih neradi uporabljajo v svojem imenu, saj se bojijo posledic v smislu obstoječih in/ali prihodnjih zaposlitvenih možnosti.

Člen 14 – Obveščanje splošne javnosti

Predlog prenovljene direktive določa podrobnejše obveznosti držav članic v zvezi z obveščanjem splošne javnosti. Revidirani ukrepi vključujejo obveznost zagotavljanja informacij o dokumentarnih dokazilih, potrebnih za vlogo, ter o pogojih za vstop in prebivanje, vključno s pravicami, obveznostmi in postopkovnimi zaščitnimi ukrepi državljanov tretjih držav.

Členi 15–18

Ti členi določajo pravila o poročanju, kontaktnih točkah, prenosu, začetku veljavnosti in naslovnikih, kot je že določeno v Direktivi 2011/98/EU.

Člen 19 določa, da predlog uradno razveljavlja obstoječo Direktivo 2011/98/EU o enotnem dovoljenju.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (prenovitev)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti točk (a) in (b) člena 79(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora³⁵,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij³⁶,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³⁷,

ob upoštevanju naslednjega:

↓ novo

(1) Potrebni je več sprememb Direktive 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta³⁸. Zaradi jasnosti bi bilo treba navedeno direktivo prenoviti.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 1
(prilagojeno)

~~Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) zaradi postopne vzpostavitve območja svobode, varnosti in pravice predvideva ukrepe, ki jih je treba sprejeti na področju azila, priseljevanja in varstva pravic državljanov tretjih držav.~~

³⁵ UL C 27, 3.2.2009, str. 114.

³⁶ UL C 257, 9.10.2008, str. 20.

³⁷ Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. marca 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 24. novembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

³⁸ Direktiva 2011/98/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o enotnem postopku obravnavanja vloge za enotno dovoljenje za državljane tretjih držav za prebivanje in delo na ozemlju države članice ter o skupnem nizu pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici (UL L 343, 23.12.2011, str. 1).

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 2
(prilagojeno)

~~Evropski svet je na posebnem srečanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 priznal potrebo po uskladitvi nacionalnega prava, ki ureja pogoje za sprejem in prebivanje državljanov tretjih držav. V zvezi s tem je zlasti navedel, da bi morala Evropska unija zagotoviti pravično obravnavo državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic, in da bi morala odločnejša politika vključevanja stremeti k temu, da se jim podeli pravice in obveznosti, primerljive s pravicami in obveznostmi državljanov Unije. Evropski svet je v skladu s tem zaprosil Svet, da sprejme pravne instrumente na podlagi predlogov Komisije. V Stockholmskem programu, ki ga je sprejel Evropski svet na srečanju z dne 10. in 11. decembra 2009, je bilo ponovno potrjeno, da je treba uresničevati cilje, ki so bili opredeljeni v Tampereju.~~

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 3
(prilagojeno)

- (2) Določbe o enotnem postopku obravnavanja vloge, ki v okviru enotnega upravnega akta vodi do kombiniranega pravnega naslova, ki zajema tako dovoljenje za prebivanje kot delovno dovoljenje, bodo prispevale k poenostavitvi in uskladitvi pravil, ki se trenutno uporabljajo v državah članicah. ~~Takšna postopkovna poenostavitev je že bila uvedena v več državah članicah in je privedla do učinkovitejšega postopka tako za migrante kot tudi za njihove delodajalce ter je omogočila lažji nadzor zakonitosti njihovega prebivanja in zaposlitve.~~
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 4

- (3) Da bi se omogočil prvi vstop na njihovo ozemlje, bi morale države članice imeti možnost, da izdajo enotno dovoljenje ali, če enotna dovoljenja izdajajo šele po vstopu, vizum. Države članice bi morale izdati takšno enotno dovoljenje ali vizum pravočasno.
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 5

- (4) Določiti bi bilo treba niz pravil, ki bi urejala postopek obravnavanja vloge za enotno dovoljenje. Navedeni postopek bi moral biti ob upoštevanju normalne delovne obremenitve uprav držav članic učinkovit in obvladljiv, hkrati pa pregleden in pravičen, da se zadevnim osebam zagotovi ustrezna pravna varnost.
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 6

- (5) Določbe te direktive ne bi smele posegati v pristojnost držav članic za urejanje sprejema državljanov tretjih držav za namen dela, vključno z njihovim številom.
-

↓ novo

- (6) Ta direktiva bi morala zajemati delovna razmerja med delavci iz tretjih držav in delodajalci. Kadar nacionalno pravo države članice dovoljuje sprejem državljanov tretjih držav prek agencij za začasno delo, ki imajo sedež v tej državi članici in so v

delovnem razmerju z delavcem, take agencije ne bi smele biti izključene iz področja uporabe te direktive.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 7
(prilagojeno)

- (7) Ta direktiva ne bi smela zajemati državljanov tretjih držav, ki so napoteni na delo ☒ in za katere velja Direktiva 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁹ ☒. To državljanom tretjih držav, ki zakonito prebivajo in delajo v državi članici ter so napoteni na delo v drugo državo članico, ne bi smelo preprečevati, da bi bili tekom njihove napotitve na delo še naprej deležni enakega obravnavanja kot državljani države članice izvora, in sicer glede tistih pogojev zaposlitve, na katere ne vpliva uporaba Direktive 96/71/ES ~~Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev~~⁴⁰.

↓ novo

- (8) Državljan tretjih držav, ki uživajo zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države članice, bi morali biti zajeti v področje uporabe te direktive, da se jim zagotovi okrepljen niz pravic.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 8
(prilagojeno)

- (9) Državljan tretjih držav, ki so pridobili status rezidenta za daljši čas v skladu z Direktivo Sveta 2003/109/ES ~~z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas~~⁴¹, ne bi smeli biti zajeti s to direktivo zaradi njihovega ☒ na splošno ☒ bolj privilegiranega položaja in njihove posebne vrste dovoljenja za prebivanje „rezident za daljši čas – EU“.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 9
⇒ novo

- (10) Državljan tretjih držav, ki so bili sprejeti na ozemlje države članice zaradi sezonskega dela ⇒ in so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice v skladu z Direktivo 2014/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴² ⇐, ~~glede na njihov začasni status~~ ne bi smeli biti zajeti s to direktivo ⇒, saj spadajo na področje uporabe Direktive 2014/36/EU, ki določa poseben režim ⇐.

³⁹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 96/71/ES z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1).

⁴⁰ ~~UL L 18, 21.1.1997, str. 1.~~

⁴¹ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL L 16, 23.1.2004, str. 44).

⁴² Direktiva 2014/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o pogojih za vstop in bivanje državljanov tretjih držav zaradi zaposlitve sezonskih delavcev (UL L 94, 28.3.2014, str. 375).

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 10
(prilagojeno)
⇒ novo

- ~~(11)~~ Obveznost držav članic, da določijo, ali mora vlogo predložiti državljani tretje države ali njegov delodajalec, ne bi smela posegati v nobene dogovore, ki bi zahtevali, da sta v postopek vključena oba. Države članice bi morale ~~odločiti, ali je vloga~~ ⇒ dovoliti, da se vloga ⇐ za enotno dovoljenje ~~treba predložiti~~ ⇐ tako ⇐ v namembni državi članici ~~ali~~ ⇒ kot ⇐ iz tretje države. ~~V primerih, ko državljanu tretje države vloge ni dovoljeno predložiti iz tretje države, bi morale države članice zagotoviti, da lahko vlogo predloži delodajalec v namembni državi članici.~~
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 11
⇒ novo

- (12) Določbe te direktive o enotnem postopku obravnavanja vloge in o enotnem dovoljenju ne bi smele zadevati enotnih vizumov ali vizumov za dolgoročno prebivanje ⇒, z izjemo obveznosti držav članic, da izdajo zahtevani vizum v roku štirih mesecev, določenem za sprejetje odločitve o enotnem dovoljenju ⇐.
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 13
⇒ novo

- (13) V rok za sprejem odločitve o vlogi ~~ne bi smel biti vštet čas, potreben za priznavanje poklicnih kvalifikacij, ali čas, potreben za izdajo vizuma~~ ⇒ bi moral biti vštet čas, potreben za izdajo vizuma, kadar je ta potreben, in čas, potreben za preverjanje razmer na trgu dela. ⇐ ~~Ta direktiva ne bi smela posegati v nacionalne postopke priznavanja diplom.~~
-

↓ novo

- (14) V ta namen bi morale države članice opraviti samo eno temeljito preverjanje dokumentacije, ki jo predloži prosilec, za izdajo enotnega dovoljenja in zahtevanega vizuma, da bi se izognili podvajanju dela in podaljšanju postopkov. Poleg tega bi morale države članice od prosilcev zahtevati, da zadevno dokumentacijo predložijo samo enkrat.
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 12

- (15) Določitev pristojnega organa v skladu s to direktivo ne bi smela posegati v položaj in odgovornost drugih organov ter, kadar je ustrezno, socialnih partnerjev v zvezi s preučitvijo vloge in odločitvijo o njej.
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 13
(prilagojeno)

- (16) V rok za sprejem odločitve o vlogi ☒ pa ☒ ne bi smel biti vštet čas, potreben za priznavanje poklicnih kvalifikacij, ~~ali čas, potreben za izdajo vizuma~~. Ta direktiva ne bi smela posegati v nacionalne postopke priznavanja diplom.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 14
(prilagojeno)

- (17) Enotno dovoljenje bi moralo biti oblikovano v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1030/2002 ~~z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav~~⁴³, ki državam članicam omogoča vnos dodatnih podatkov, zlasti o tem, ali je osebi dovoljeno opravljati delo ali ne. Država članica bi morala, med drugim zaradi boljšega nadzora migracij, ne le v enotnem dovoljenju, temveč tudi v vseh izdanih dovoljenjih za prebivanje, navesti podatke v zvezi z dovoljenjem za delo, ne glede na vrsto dovoljenja ali ☒ dovoljenja ☒ ~~pravni naslov~~ za prebivanje, na podlagi katerega je bil državljan tretje države sprejet na ozemlje države članice in mu je bil omogočen dostop do trga dela te države članice.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 15

- (18) Določbe te direktive o dovoljenjih za prebivanje, izdanih za druge namene, kot je delo, bi se morale uporabljati le v zvezi z obliko takšnih dovoljenj in ne bi smele posegati v pravila Unije ali nacionalna pravila glede postopkov za sprejem in postopkov za izdajo takšnih dovoljenj.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 16

- (19) Določbe te direktive o enotnem dovoljenju in dovoljenju za prebivanje, izdanem za druge namene, kot je delo, državam članicam ne bi smele preprečevati, da izdajo dodatni papirni dokument, v katerem se lahko navedejo podrobnejši podatki o delovnem razmerju, za katere na dovoljenju za prebivanje zaradi njegove oblike ni dovolj prostora. Takšen dokument lahko služi preprečevanju izkoriščanja državljanov tretjih držav in boju proti nezakonitemu zaposlovanju, vendar pa bi se morale države članice zanj odločati prostovoljno in ne bi smel služiti kot nadomestek delovnega dovoljenja, ki bi ogrožal koncept enotnega dovoljenja. Prav tako se za shranjevanje takšnih podatkov v elektronski obliki lahko uporabijo tehnične možnosti iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točke (a) ~~2016~~ Priloge k Uredbi.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 17

- (20) Pogoji in merila, na podlagi katerih se lahko vloga za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zavrne ali na podlagi katerih se lahko enotno dovoljenje odvzame, bi morali biti objektivni in določeni v nacionalnem pravu, vključno z obveznostjo spoštovanja načela prednostne obravnave v Uniji, kakor je navedeno zlasti v zadevnih določbah aktov o pristopu iz let 2003 in 2005. Odločitev o zavrnitvi oziroma odvzemu bi morala biti ustrezno obrazložena.

⁴³ Uredba Sveta (ES) št. 1030/2002 z dne 13. junija 2002 o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav (UL L 157, 15.6.2002, str. 1).

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 18

- (21) Državljanom tretjih držav, ki imajo v posesti veljavno potno listino in enotno dovoljenje, izdano v državi članici, ki v celoti uporablja schengenski pravni red, bi bilo treba omogočiti vstop na ozemlje držav članic, ki v celoti uporabljajo schengenski pravni red, in svobodno gibanje na tem ozemlju za obdobje do treh mesecev v katerem koli šestmesečnem obdobju v skladu z Uredbo (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁴ ~~Uredbo (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah)~~⁴⁵ in členom 21 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah⁴⁶ (Schengenska konvencija).
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 19

- (22) V odsotnosti horizontalne zakonodaje Unije se pravice državljanov tretjih držav razlikujejo glede na državo članico, v kateri delajo, in glede na njihovo državljanstvo. Zaradi nadaljnjega razvoja skladne politike priseljevanja, zmanjšanja vrzeli med pravicami državljanov Unije in državljanov tretjih držav, ki zakonito delajo v državi članici, ter dopolnitve obstoječega pravnega reda na področju priseljevanja bi bilo treba določiti niz pravic, zlasti z namenom določiti, na katerih področjih je zagotovljeno, da so lastni državljani države članice in takšni državljani tretjih držav, ki še niso rezidenti za daljši čas, obravnavani enako. Namen teh določb je vzpostaviti minimalno raven enakih pogojev znotraj Unije, priznati, da takšni državljani tretjih držav s svojim delom in plačevanjem davkov prispevajo h gospodarstvu Unije, ter zmanjšati nelojalno konkurenco med lastnimi državljani države članice in državljani tretjih držav, nastalo zaradi morebitnega izkoriščanja slednjih. „Delavec iz tretje države“ v tej direktivi bi moral biti opredeljen, brez poseganja v razlago pojma delovnega razmerja v drugih predpisih prava Unije, kot državljan tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice, ki tam zakonito prebiva in ki mu je tam v okviru plačanega razmerja dovoljeno delati v skladu z nacionalnim pravom oziroma prakso.
-

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 20
(prilagojeno)

- (23) Vsi državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo in delajo v državah članicah, bi morali uživati vsaj skupni niz pravic na podlagi enakega obravnavanja, kot so ga deležni državljani zadevne države članice gostiteljice, ne glede na prvotni namen za sprejem ali podlago zanj. Pravica do enakega obravnavanja na področjih, ☒ zajetih ☒ ~~podrobno navedenih~~ v tej direktivi, bi morala biti podeljena ne samo tistim državljanom tretjih držav, ki so bili v državo članico sprejeti zaradi dela, ampak tudi tistim, ki so bili sprejeti za druge namene in jim je bil omogočen dostop do trga

⁴⁴ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

⁴⁵ UL L 105, 13.4.2006, str. 1.

⁴⁶ UL L 239, 22.9.2000, str. 19.

dela te države članice v skladu z drugimi predpisi prava Unije ali nacionalnega prava, vključno z družinskimi člani delavca iz tretje države, ki so sprejeti v državo članico v skladu z Direktivo Sveta 2003/86/ES ~~z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine~~⁴⁷, in državljani tretjih držav, ki so sprejeti na ozemlje države članice v skladu z Direktivo (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁸ ~~Direktivo Sveta 2004/114/ES z dne 13. decembra 2004 o pogojih za sprejem državljanov tretjih držav za namene študija, izmenjav učencev, neplačanega usposabljanja ali prostovoljnega dela~~⁴⁹, in raziskovalci, sprejetimi v skladu z Direktivo Sveta 2005/71/ES z dne 12. oktobra 2005 o posebnem postopku za dovolitev vstopa državljanom tretjih držav za namene znanstvenega raziskovanja⁵⁰.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 21

- (24) Pravica do enakega obravnavanja na podrobno navedenih področjih bi morala biti strogo povezana z zakonitim prebivanjem državljana tretje države in omogočenim dostopom do trga dela v državi članici, ki sta vsebovana v enotnem dovoljenju, v katerem je zajeto dovoljenje za prebivanje in delo, ter v dovoljenjih za prebivanje, izdanih za druge namene, ki vsebujejo podatke o dovoljenju za delo.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 22

- (25) Delovni pogoji, na katere se sklicuje ta direktiva, bi morali zajemati vsaj plačilo in odpoved, zdravje in varnost pri delu, delovni čas in dopust, ob upoštevanju veljavnih kolektivnih pogodb.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 23

- (26) Država članica bi morala poklicne kvalifikacije, ki jih je državljan tretje države pridobil v drugi državi članici, priznati na enak način kot tiste, ki so jih pridobili državljani Unije, kvalifikacije, pridobljene v tretji državi, pa bi morala upoštevati v skladu z Direktivo 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij~~⁵¹. Pravica do enakega obravnavanja, dodeljena delavcem iz tretjih držav, kar zadeva priznavanje diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki, ne bi smela posegati v pristojnost držav članic, da take delavce iz tretjih držav sprejmejo na svoj trg dela.

⁴⁷ Direktiva Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine (UL L 251, 3.10.2003, str. 12).

⁴⁸ Direktiva (EU) 2016/801 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varuš (UL L 132, 21.5.2016, str. 21).

⁴⁹ UL L 375, 23.12.2004, str. 12.

⁵⁰ UL L 289, 3.11.2005, str. 15.

⁵¹ Direktiva 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 255, 30.9.2005, str. 22).

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 24

- (27) Delavci iz tretjih držav bi morali biti deležni enakega obravnavanja, kar zadeva socialno varnost. Področja socialne varnosti so opredeljena v Uredbi (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti~~⁵². Določbe o enakem obravnavanju glede socialne varnosti v tej direktivi bi se morale uporabljati tudi za delavce, sprejete v državo članico neposredno iz tretje države. Kljub temu pa ta direktiva delavcem iz tretjih držav ne bi smela podeliti več pravic, kot jih že zagotavlja obstoječe pravo Unije na področju socialne varnosti za državljane tretjih držav v čezmejnih primerih. ~~Poleg tega ta direktiva ne bi smela podeliti pravic v zvezi s primeri, ki so zunaj področja uporabe prava Unije, kot denimo v zvezi z družinskimi člani, ki prebivajo v tretji državi. Ta direktiva bi morala podeliti pravice samo družinskim članom, ki se pridružijo delavcem iz tretje države z namenom prebivanja v državi članici na podlagi združitve družine, ali družinskim članom, ki že zakonito prebivajo v tej državi članici.~~

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 25

- (28) Države članice bi morale državljanom tretjih držav, ki so zaposleni ali so po minimalnem obdobju zaposlitve prijavljeni kot brezposelni, zagotoviti vsaj enako obravnavanje. Kakršne koli omejitve glede enakega obravnavanja na področju socialne varnosti v skladu s to direktivo ne bi smele posegati v pravice, dodeljene na podlagi Uredbe (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva~~⁵³.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 26

- (29) Pravo Unije ne omejuje pristojnosti držav članic za urejanje njihovih sistemov socialne varnosti. ~~V odsotnosti usklajenosti na ravni Unije je na vsaki državi članici da določi pogoje za odobritev prejemkov socialne varnosti, pa tudi zneske takšnih prejemkov in obdobje, za katero so odobreni. Vendar bi morale države članice pri izvrševanju te pristojnosti ravnati skladno s pravom Unije.~~

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 27

- (30) Enako obravnavanje delavcev iz tretjih držav se ne bi smelo uporabljati za ukrepe s področja poklicnega usposabljanja, financirane v okviru programov socialne pomoči.

⁵² Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

⁵³ Uredba (EU) št. 1231/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o razširitvi uporabe uredb (ES) št. 883/2004 in (ES) št. 987/2009 na državljane tretjih držav, za katere se navedeni uredbi ne uporabljata le na podlagi njihovega državljanstva (UL L 344, 29.12.2010, str. 1).

- (31) Za okrepitev enakega obravnavanja delavcev iz tretjih držav bi morale države članice določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za delodajalce v primeru kršitev nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, zlasti določb v zvezi z delovnimi pogoji, svobodo združevanja in pripadnosti ter dostopom do prejemkov socialne varnosti.
- (32) Za zagotovitev pravilnega izvrševanja te direktive bi morale države članice zagotoviti, da so vzpostavljeni ustrezni mehanizmi za spremljanje delodajalcev ter da se po potrebi na njihovem ozemlju izvajajo učinkoviti in ustrezni inšpekcijski pregledi. Izbor delodajalcev, pri katerih se izvedejo inšpekcijski pregledi, bi moral temeljiti predvsem na oceni tveganja, ki jo izvedejo pristojni organi v državah članicah ob upoštevanju dejavnikov, kot so sektor, v katerem podjetje deluje, in morebitne kršitve v preteklosti.
- (33) Države članice bi morale vzpostaviti tudi učinkovite mehanizme, prek katerih lahko delavci iz tretjih držav uveljavljajo pravna sredstva in vložijo pritožbe neposredno ali prek tretjih oseb, ki imajo v skladu z merili, določenimi v nacionalnem pravu, pravni interes za zagotavljanje skladnosti s to direktivo, kot so sindikati ali druga združenja, ali prek pristojnih organov. To je nujno za reševanje primerov, ko se delavci iz tretjih držav ne zavedajo obstoja mehanizmov izvrševanja ali pa se jih obotavljajo uporabiti v svojem imenu, ker se na primer bojijo možnih posledic.
- (34) Enotno dovoljenje bi morale državljanu tretje države omogočati, da v obdobju veljavnosti zamenja delodajalca. Države članice bi morale imeti možnost, da zahtevajo uradno obvestilo o spremembi in da preverijo razmere na trgu dela, kadar pride do spremembe delodajalca. Enotno dovoljenje se v primeru, da njegov imetnik izgubi zaposlitev, ne bi smelo odvzeti še vsaj za obdobje treh mesecev.

- (35) To direktivo bi bilo treba uporabljati brez poseganja v ugodnejše določbe prava Unije in mednarodnih instrumentov, ki se uporabljajo.

- (36) Države članice bi morale uveljaviti določbe te direktive brez diskriminacije na podlagi spola, rase, barve, etničnega ali družbenega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnih ali drugih mnenj, pripadnosti narodni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, zlasti v skladu z Direktivo Sveta 2000/43/ES ~~z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost~~⁵⁴ in Direktivo Sveta 2000/78/ES ~~z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu~~⁵⁵.

⁵⁴ Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22).

⁵⁵ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, 2.12.2000, str. 16).

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 30

- (37) Ker ciljev te direktive, in sicer določiti enotni postopek obravnavanja vloge za izdajo enotnega dovoljenja za državljane tretjih držav za delo na ozemlju države članice in zagotoviti skupni niz pravic delavcem iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se te cilje zaradi obsega in učinkov ukrepov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 31

- (38) V tej direktivi so v skladu s členom 6(1) PEU spoštovane temeljne pravice in upoštevana načela, ki jih priznava Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 32
(prilagojeno)

~~V skladu s skupno politično izjavo držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih z dne 28. septembra 2011 se države članice zavezujejo, da bodo uradnemu obvestilu o ukrepih za prenos v upravičenih primerih priložile en ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrežajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takšnih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.~~

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 33
(prilagojeno)
⇒ novo

- (39) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske ☒ glede območja svobode, varnosti in pravice ☒, ki je priložen ☒ Pogodbi o Evropski uniji ☒ (PEU) in ☒ Pogodbi o delovanju Evropske unije ☒ (PDEU), in brez poseganja v člen ⇒ a 3 in ⇐ 4 navedenega protokola, ⇒ Irska ⇐ ~~ti dve državi članici~~ ⇒ ⇐ ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanju ni zavezujoča in se v ~~njej~~ ne uporablja.

[ALI]

[V skladu s členoma ⇒ 4a ⇐ ~~1 in 2~~ Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske ☒ glede območja svobode, varnosti in pravice ☒, ki je priložen ☒ Pogodbi o Evropski uniji ☒ (PEU) in ☒ Pogodbi o delovanju Evropske unije ☒ (PDEU), in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola, ~~ti dve državi članici ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanju ni zavezujoča in se v njej ne uporablja~~ ⇒ je Irska [s pismom z dne ...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive. ⇐]

↓ 2011/98/EU uvodna izjava 34

(40) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22~~2~~ o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja~~na~~.

↓ novo

(41) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki predstavljajo vsebinsko spremembo v primerjavi s predhodno direktivo. Obveznost prenosa nespremenjenih določb izhaja iz predhodne direktive.

(42) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov iz Priloge I, del B, za prenos direktiv v nacionalno pravo –

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)

⇒ novo

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa:
 - (a) enotni postopek obravnavanja vloge za izdajo enotnega dovoljenja za državljane tretjih držav, da lahko za namen dela prebivajo na ozemlju države članice, da bi poenostavili postopke za njihov sprejem in olajšali nadzor nad njihovim statusom~~u~~; ~~ter~~
 - (b) skupni niz pravic za delavce iz tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, ne glede na namene, za katere so bili prvotno sprejeti na ozemlje te države članice, na podlagi enakega obravnavanja z državljani te države članice.
2. Ta direktiva ☒ ne vpliva na ☒ ~~ne posega v~~ pristojnosti držav članic v zvezi s ☒ z obsegom ☒ sprejema državljanov tretjih držav ☒, ki prihajajo iz tretjih držav zaradi iskanja zaposlitve ☒ ~~na njihove trge dela~~.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve:

- (a) „državljan tretje države“ pomeni osebo, ki ni državljan Unije v smislu člena 20(1) PDEU;
- (b) „delavec iz tretje države“ pomeni državljana tretje države, ki je bil sprejet na ozemlje države članice in ki tam zakonito prebiva ter mu je v okviru ~~plačanega~~

⇒ delovnega ⇐ razmerja v tej državi članici dovoljeno delati v skladu z nacionalnim pravom oziroma prakso;

↓ novo

- (c) „delodajalec“ pomeni vsako fizično osebo ali pravni subjekt, vključno z agencijami za začasno delo, za katerega ali po navodilih in/ali pod nadzorstvom katerega se zaposlitev opravlja;

↓ 2011/98/EU

(de) „enotno dovoljenje“ pomeni dovoljenje za prebivanje, ki ga izdajo organi države članice in državljanu tretje države dovoljuje zakonito prebivanje na njenem ozemlju za namen dela;

(ed) „enotni postopek obravnavanja vloge“ pomeni vsak postopek, ki na podlagi enotne vloge za dovoljenje za prebivanje in delo na ozemlju države članice, ki jo predloži državljan tretje države ali njegov delodajalec, vodi do odločitve o tej vlogi za enotno dovoljenje.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za:
 - (a) državljane tretjih držav, ki zaprosijo za prebivanje v državi članici za namen dela;
 - (b) državljane tretjih držav, ki so bili v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom v državo članico sprejeti za druge namene, kot je delo, ki jim je dovoljeno delati in ki imajo dovoljenje za prebivanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002, ter
 - (c) državljane tretjih držav, ki so bili v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom v državo članico sprejeti za namen dela.
2. Ta direktiva se ne uporablja za državljane tretjih držav:
 - (a) ki so družinski člani državljanov Unije, ki so uveljavili ali uveljavljajo svojo pravico do prostega gibanja znotraj Unije v skladu z Direktivo 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta ~~z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic~~⁵⁶;
 - (b) ki imajo, skupaj s svojimi družinskimi člani in ne glede na svoje državljanstvo, pravico do prostega gibanja, enakovredno pravici državljanov Unije, v skladu s sporazumi bodisi med Unijo in državami članicami bodisi med Unijo in tretjimi državami;

⁵⁶ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (UL L 158, 30.4.2004, str. 77).

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)

- (c) ki ~~so napoteni na delo~~ ☒ jih zajema Direktiva 96/71/ES ☒, za čas njihove napotitve ☒ na ozemlje zadevne države članice ☒;
- (d) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice, da bi delali kot osebe, premeščene znotraj podjetja, ☒ v skladu z Direktivo 2014/66/EU Evropskega parlamenta in Sveta ☒ ~~v okviru premestitev znotraj podjetja~~⁵⁷;
- (e) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice kot sezonski delavci ~~ali kot delavci au-pair~~ ☒ v skladu z Direktivo 2014/36/EU ali kot delavci au-pair v skladu z Direktivo (EU) 2016/801 ☒;

↓ 2011/98/EU

- (f) ki jim je dovoljeno prebivati v državi članici na podlagi začasne zaščite ali so na tej podlagi zaprosili za dovoljenje za prebivanje in čakajo na odločitev o njihovem statusu;
- (g) ki uživajo mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁸ ~~Direktivo Sveta 2004/83/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da se jim prizna status begunca ali osebe, ki iz drugih razlogov potrebuje mednarodno zaščito, in o vsebini te zaščite~~⁵⁹ ali ki so zaprosili za mednarodno zaščito v skladu z navedeno direktivo, o njihovi vlogi pa še ni bilo dokončno odločeno;
- ~~(h) ki uživajo zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države članice ali so zaprosili za zaščito v skladu z nacionalnim pravom, mednarodnimi obveznostmi ali prakso države članice, o njihovi vlogi pa še ni bilo dokončno odločeno;~~
- (~~h~~) ki so rezidenti za daljši čas v skladu z Direktivo 2003/109/ES;
- (~~i~~) katerih odstranitev je bila odložena iz dejanskih ali pravnih razlogov;
- (~~j~~) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti na ozemlje države članice kot samozaposleni delavci;
- (~~k~~) ki so zaprosili za sprejem ali so bili sprejeti kot pomorščaki zaradi zaposlitve ali dela na katerem koli delovnem mestu na krovu ladje, ki je registrirana v eni od držav članic ali pluje pod zastavo ene od njih.

3. Države članice lahko sklenejo, da se poglavje II ne uporablja za državljane tretjih držav, ki imajo dovoljenje za delo na ozemlju države članice za obdobje, ki ne presega šestih mesecev, ali ki so bili sprejeti v državo članico za namen študija.

⁵⁷ Direktiva 2014/66/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav v okviru premestitev znotraj podjetja (UL L 157, 27.5.2014, str. 1).

⁵⁸ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, 20.12.2011, str. 9).

⁵⁹ UL L 304, 30.9.2004, str. 12.

4. Poglavje II se ne uporablja za državljane tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma.

POGLAVJE II

ENOTNI POSTOPEK OBRAVNAVANJA VLOGE IN ENOTNO DOVOLJENJE

Člen 4

Enotni postopek obravnavanja vloge

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)

⇒ novo

1. Vloga za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja se predloži v okviru enotnega postopka obravnavanja vloge. Države članice določijo, ali mora vlogo za enotno dovoljenje predložiti državljan tretje države ali delodajalec državljana tretje države. Države članice se lahko tudi odločijo, da sprejmejo vlogo katerega koli od obeh. Če mora vlogo predložiti državljan tretje države, države članice dovolijo, da se vloga predloži ⇒ tako ⇐ iz tretje države ⇒ kot ⇐ ali, če to predvideva nacionalno pravo, na ozemlju države članice, v kateri se državljan tretje države že zakonito nahaja.

2. Države članice preučijo vlogo, predloženo v skladu z odstavkom 1, in sprejmejo odločitev, s katero izdajo, spremenijo ali podaljšajo enotno dovoljenje, če prosilec izpolnjuje zahteve, ~~podrobne~~ določene v pravu Unije ali nacionalnem pravu. Odločitev o izdaji, spremembi ali podalšanju enotnega dovoljenja predstavlja enoten upravni akt, ki združuje dovoljenje za prebivanje in delovno dovoljenje.

~~3. Enotni postopek obravnavanja vloge ne posega v vizumski postopek, ki je lahko potreben za prvi vstop.~~

↓ novo

3. Če so izpolnjene zahteve iz prava Unije ali nacionalnega prava in če država članica izdaja enotna dovoljenja samo na svojem ozemlju, zadevna država članica državljanu tretje države izda zahtevani vizum.

↓ 2011/98/EU

4. Če so izpolnjeni predvideni pogoji, države članice izdajo enotno dovoljenje državljanom tretjih držav, ki zaprosijo za sprejem, ter državljanom tretjih držav, ki so že sprejeti in zaprosijo za podaljšanje ali spremembo njihovega dovoljenja za prebivanje po začetku veljavnosti nacionalnih izvedbenih predpisov.

Člen 5

Pristojni organ

1. Države članice določijo organ, pristojen za sprejem vloge in izdajo enotnega dovoljenja.
2. Pristojni organ odločitev na podlagi popolne vloge sprejme čim prej, v vsakem primeru pa v štirih mesecih po datumu predložitve vloge.

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)
⇒ novo

⇒ Rok iz prvega pododstavka zajema preverjanje razmer na trgu dela in izdajo zahtevanega vizuma iz člena 4(3). ⇐ V izjemnih okoliščinah, povezanih z zahtevnostjo obravnavanja vloge, se lahko rok ~~iz prvega pododstavka~~ podaljša.

↓ 2011/98/EU

Če se v roku, predvidenem v tem odstavku, ne sprejme nobena odločitev, se kakršne koli posledice določijo v nacionalnem pravu.

3. Pristojni organ pisno uradno obvesti prosilca o odločitvi v skladu s postopki uradnega obveščanja, določenimi v zadevnem nacionalnem pravu.
4. Če so podatki ali dokumenti, priloženi vlogi, po merilih, podrobno določenih v nacionalnem pravu, nepopolni, pristojni organ pisno uradno obvesti prosilca o potrebnih dodatnih podatkih ali dokumentih, za njihovo posredovanje pa določi razumen rok. Rok iz odstavka 2 ne teče, dokler pristojni organ ali drugi zadevni organi ne prejmejo potrebnih dodatnih podatkov. Če dodatni podatki ali dokumenti niso predloženi v določenem roku, lahko pristojni organ vlogo zavrne.

Člen 6

Enotno dovoljenje

1. Države članice pri izdaji enotnega dovoljenja uporabijo enotno obliko, kakor je določena v Uredbi (ES) št. 1030/2002, in navedejo podatke v zvezi z dovoljenjem za delo v skladu s ~~točko ama (a)12 in 167.5-9~~ Priloge k navedeni uredbi.
Države članice lahko dodatne podatke glede delovnega razmerja državljanu tretje države (kot so ime oziroma naziv ter naslov delodajalca, kraj dela, vrsta dela, delovni čas, plačilo) navedejo v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točko (a)~~2016~~ Priloge k navedeni uredbi.
2. Pri izdaji enotnega dovoljenja države članice ne izdajo dodatnih dovoljenj kot dokazila o dovoljenem dostopu do trga dela.

Člen 7

Dovoljenja za prebivanje, izdana za druge namene, kot je delo

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)

1. Pri izdaji dovoljenj za prebivanje ☒ za druge namene, kot je delo, ☒ v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002 države članice navedejo podatke glede dovoljenja za delo, ne glede na vrsto dovoljenja za prebivanje.
-

↓ 2011/98/EU

Države članice lahko dodatne podatke glede delovnega razmerja državljanu tretje države (kot so ime oziroma naziv ter naslov delodajalca, kraj dela, vrsta dela, delovni

čas, plačilo) navedejo v papirni obliki ali jih shranijo v elektronski obliki v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 1030/2002 in točko (a) ~~2016~~ Priloge k navedeni uredbi.

2. Pri izdaji dovoljenj za prebivanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1030/2002 države članice ne izdajo dodatnih dovoljenj kot dokazila o dovoljenem dostopu do trga dela.

Člen 8

Postopkovna jamstva

1. Odločitev o zavrnitvi vloge za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma odločitev o odvzemu enotnega dovoljenja na podlagi meril, predvidenih v pravu Unije ali nacionalnem pravu, se obrazloži v pisnem uradnem obvestilu.
2. Odločitev o zavrnitvi vloge za izdajo, spremembo ali podaljšanje enotnega dovoljenja oziroma o njegovem odvzemu se v zadevni državi članici lahko pravno izpodbija v skladu z nacionalnim pravom. V pisnem uradnem obvestilu iz odstavka 1 se navede tudi sodišče ali upravni organ, pri katerem lahko zadevna oseba vloži pritožbo, ter pritožbeni rok.

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)
⇒ novo

3. Vloga se lahko šteje za nedopustno na podlagi obsega sprejema državljanov tretjih držav, ki prihajajo ☒ iz tretjih držav ☒ zaradi zaposlitve, in je zaradi tega ni potrebno obravnavati.

Člen 9

Dostop do podatkov

Države članice ☒ omogočijo lahek dostop do naslednjih podatkov in na zahtevo zagotovijo ☒.

- (a) državljanu tretje države in prihodnjemu delodajalcu ~~na zahtevo zagotovijo~~ ustrezne podatke o ☒ vseh ☒ dokumentarnih dokazilih, potrebnih za ☒ dokumentih, potrebnih za popolno vlogo;

↓ novo

- (b) podatki o pogojih za vstop in prebivanje, vključno s pravicami, obveznostmi in postopkovnimi zaščitnimi ukrepi državljanov tretjih držav in njihovih družinskih članov.

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)

Člen 10

Pristojbine

Države članice lahko od prosilcev zahtevajo plačilo pristojbine, kjer je to primerno, za obravnavanje vloge v skladu s to direktivo. Višina takšne pristojbine je sorazmerna in ~~lahko~~ temelji na storitvah, dejansko opravljenih za obravnavo vlog in izdajo dovoljenj.

Člen 11

Pravice na podlagi enotnega dovoljenja

1. Če je bilo enotno dovoljenje izdano ~~v skladu z nacionalnim pravom~~, imetniku v času njegove veljavnosti dovoljuje vsaj:

- (a) vstop in prebivanje na ozemlju države članice, ki izda enotno dovoljenje, pod pogojem, da imetnik izpolnjuje vse pogoje za sprejem v skladu z nacionalnim pravom;
- (b) prost dostop do celotnega ozemlja države članice, ki izda enotno dovoljenje, v okviru omejitev, določenih v nacionalnem pravu;
- (c) opravljanje specifične poklicne dejavnosti, dovoljene z enotnim dovoljenjem v skladu z nacionalnim pravom;
- (d) obveščenost o imetnikovih lastnih pravicah, povezanih z dovoljenjem, ki jih podeljuje ta direktiva in/ali nacionalno pravo.

↓ novo

2. Države članice v obdobju veljavnosti iz odstavka 1 dovolijo, da se imetnik enotnega dovoljenja zaposli pri delodajalcu, ki ni prvi delodajalec, s katerim je imetnik dovoljenja sklenil pogodbo o zaposlitvi.

3. V obdobju veljavnosti iz odstavka 1 lahko države članice:

- (a) zahtevajo, da se sprememba delodajalca sporoči pristojnim organom v zadevni državi članici v skladu s postopki, določenimi v nacionalnem pravu;
- (b) zahtevajo, da se pred spremembo delodajalca preverijo razmere na trgu dela.

Imetniku enotnega dovoljenja se lahko začasno zadrži uveljavljanje pravice do take spremembe delodajalca za obdobje največ 30 dni, v katerem zadevna država članica preveri razmere na trgu dela in se prepriča, da so izpolnjene zahteve iz prava Unije ali nacionalnega prava. Zadevna država članica lahko v teh 30 dneh nasprotuje spremembi zaposlitve.

4. V obdobju veljavnosti iz odstavka 1 se enotno dovoljenje v primeru, da njegov imetnik izgubi zaposlitev, ne odvzame še vsaj za obdobje treh mesecev. Države članice državljanu tretje države dovolijo, da ostane na njihovem ozemlju, dokler pristojni organi ne sprejmejo odločitve v skladu z odstavkom 3, točka (b), kot je ustrezno, tudi če se je navedeno obdobje najmanj treh mesecev izteklo.

↓ 2011/98/EU

POGLAVJE III

PRAVICA DO ENAKEGA OBRAVNAVANJA

Člen 12

Pravica do enakega obravnavanja

1. Delavci iz tretjih držav iz ~~točk (b) in (c)~~ člena 3(1), točki (b) in (c), so v državi članici, v kateri prebivajo, deležni enakega obravnavanja kot državljani te države članice glede:

- (a) delovnih pogojev, vključno s plačilom in odpovedjo, kot tudi zdravjem in varnostjo na delovnem mestu;
- (b) svobode združevanja in pripadnosti ter članstva v organizaciji, ki zastopa delavce ali delodajalce, ali v kateri koli organizaciji, katere člani opravljajo specifičen poklic, vključno s koristmi, ki jih nudijo takšne organizacije, brez poseganja v nacionalne predpise o javnem redu in javni varnosti;
- (c) izobraževanja in ~~poklicnega~~ usposabljanja;
- (d) priznavanja diplom, spričeval in drugih poklicnih kvalifikacij v skladu z ustreznimi nacionalnimi postopki;
- (e) področij socialne varnosti, kakor so opredeljena v Uredbi (ES) št. 883/2004;
- (f) davčnih ugodnosti, v kolikor delavec v zadevni državi članici šteje za rezidenta za davčne namene;

↓ 2011/98/EU

⇒ novo

(g) dostopa do blaga in storitev ter dobav blaga in opravljanja storitev, danih na voljo javnosti, vključno s postopki za pridobitev ⇒ dostopa do javne in zasebne ⇐ nastanitve, kakor jih predvideva nacionalno pravo, brez poseganja v pogodbeno svobodo v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom;

↓ 2011/98/EU

(h) svetovalnih storitev, ki jih nudijo zavodi za zaposlovanje.

2. Države članice lahko enako obravnavanje omejijo:

(a) v ~~točki (c)~~ odstavku 1, točka (c), z:

- (i) omejitvijo njegove uporabe na tiste delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni ali so bili zaposleni in ki so prijavljeni kot brezposelni;
- (ii) izključitvijo tistih delavcev iz tretjih držav, ki so bili sprejeti na njihovo ozemlje v skladu z Direktivo ~~2004/114/ES~~ 2016/801/EU;
- (iii) izključitvijo štipendij ter posojil za študij in preživljanje ali drugih štipendij in posojil;

↓ 2011/98/EU

⇒ novo

(iv) določitvijo posebnih predpogojev, vključno z jezikovno usposobljenostjo in plačilom šolnin, v skladu z nacionalnim pravom, glede dostopa do univerzitetnega in višješolskega oziroma visokošolskega izobraževanja ⇒ in usposabljanja ⇐ ter poklicnega ⇒ izobraževanja in ⇐ usposabljanja, ki niso neposredno vezani na specifično poklicno dejavnost;

↓ 2011/98/EU

(b) z omejitvijo pravic, ki so podeljene delavcem iz tretjih držav v ~~točki (e)~~ odstavku 1, točka (e), vendar brez omejevanja takšnih pravic za delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni ali so bili zaposleni za obdobje najmanj šestih mesecev in ki so prijavljeni kot brezposelni.

Poleg tega lahko države članice odločijo, da se ~~točka (e)~~ odstavka 1, točka (e), glede družinskih prejemkov ne uporablja za državljane tretjih držav, ki jim je bilo dovoljeno delati na ozemlju države članice za obdobje, ki ne presega šestih mesecev, ali za državljane tretjih držav, ki so bili sprejeti za namen študija, ~~ali za državljane tretjih držav, ki jim je dovoljeno delati na podlagi vizuma;~~

(c) v ~~točki (f)~~ odstavku 1, točka (f), kar zadeva davčne ugodnosti, z omejitvijo njegove uporabe na primere, ko je prijavljeno ali običajno prebivališče družinskih članov delavca iz tretje države, za katere ta zahteva ugodnosti, na ozemlju zadevne države članice;

(d) v ~~točki (g)~~ odstavku 1, točka (g), z:

(i) omejitvijo njegove uporabe na delavce iz tretjih držav, ki so zaposleni;

↓ 2011/98/EU

⇒ novo

(ii) omejevanjem dostopa do ⇒ javne ⇐ nastanitve.

↓ 2011/98/EU

3. Pravica do enakega obravnavanja iz odstavka 1 ne posega v pravico države članice, da odvzame ali zavrne podaljšanje dovoljenja za prebivanje, izdanega v skladu s to direktivo, dovoljenja za prebivanje, ki je izdano za druge namene, kot je delo, ali kakršnega koli drugega dovoljenja za delo v državi članici.

4. Delavci iz tretjih držav, ki se preselijo v tretjo državo, ali njihovi preživeli, ki prebivajo v tretji državi in ki jim gredo pravice iz položaja teh delavcev, prejmejo v zvezi s starostjo, invalidnostjo in smrtjo zakonske pokojnine, osnovane na predhodni zaposlitvi in pridobljene v skladu z zakonodajo, na katero se sklicuje člen 3 Uredbe (ES) št. 883/2004, in sicer pod enakimi pogoji in po enakih stopnjah kot državljani zadevne države članice, ko se preselijo v tretjo državo.

↓ novo

Člen 13

Spremljanje, ocena tveganja, inšpekcijski pregledi in kazni

1. Države članice določijo ukrepe za preprečevanje morebitnih kršitev nacionalnih predpisov, sprejetih v skladu s členom 12, s strani delodajalcev. Preventivni ukrepi vključujejo spremljanje, ocenjevanje in po potrebi inšpekcijske preglede v skladu z nacionalnim pravom ali upravno prakso.

2. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo, če delodajalci kršijo nacionalne predpise, sprejete v skladu s členom 12. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice o teh pravilih in ukrepih uradno obvestijo Komisijo brez odlašanja in jo brez odlašanja uradno obvestijo o vsakršni naknadni spremembi, ki nanje vpliva.

3. Države članice zagotovijo, da imajo službe, pristojne za delovno inšpekcijo, ali drugi pristojni organi in, kadar je to določeno v nacionalni zakonodaji, ki velja za domače delavce, organizacije, ki zastopajo interese delavcev, dostop do delovnega mesta.

Člen 14

Olajšanje vlaganja pritožb in pravnih sredstev

1. Države članice zagotovijo učinkovite mehanizme, prek katerih lahko delavci iz tretjih držav vložijo pritožbe zoper svoje delodajalce:

- (a) neposredno ali
- (b) prek tretjih oseb, ki imajo v skladu z merili, določenimi v nacionalnem pravu, pravni interes za zagotavljanje skladnosti s to direktivo, ali
- (c) prek pristojnega organa države članice, če tako določa nacionalno pravo.

2. Države članice zagotovijo, da lahko tretje osebe iz odstavka 1, točka (b), v imenu delavca iz tretje države ali v njegovo podporo z njegovim soglasjem sodelujejo v vseh sodnih in/ali upravnih postopkih, namenjenih uveljavljanju skladnosti s to direktivo.

3. Države članice zagotovijo, da imajo delavci iz tretjih držav enak dostop kot državljani države članice, v kateri prebivajo, kar zadeva:

- (a) ukrepe za zaščito pred odpustitvijo ali drugim neugodnim ravnanjem kot odzivom delodajalca na pritožbo v okviru podjetja ali
- (b) vse sodne in/ali upravne postopke, katerih namen je zagotoviti skladnost s to direktivo.

↓ 2011/98/EU

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen ~~15~~3

Ugodnejše določbe

1. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v ugodnejše določbe:

- (a) predpisov prava Unije, vključno z dvostranskimi in večstranskimi sporazumi med Unijo ali Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi, ter
- (b) dvostranskih ali večstranskih sporazumov med eno ali več državami članicami ter eno ali več tretjimi državami.

2. Ta direktiva ne posega v pravico držav članic, da sprejmejo ali ohranijo predpise, ki so ugodnejši za osebe, za katere se ta direktiva uporablja.

↓ 2011/98/EU
⇒ novo

Člen 16~~14~~

Obveščanje splošne javnosti

Vsaka država članica poskrbi, da je splošni javnosti ~~na voljo~~ ⇒ lahko dostopen ⇐ redno posodobljen niz podatkov:

- (a) o pogojih sprejema državljanov tretjih držav na njeno ozemlje in prebivanja na njem za namen dela;

↓ novo

- (b) o vseh dokumentarnih dokazilih, potrebnih za vlogo;
- (c) o pogojih za vstop in prebivanje, vključno s pravicami, obveznostmi in postopkovnimi zaščitnimi ukrepi državljanov tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe te direktive.

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)
⇒ novo

Člen 17~~15~~

Poročanje

1. Komisija v rednih časovnih presledkih in prvič ☒ najpozneje do [...] ☒ ~~do 25. decembra 2016~~ Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive v državah članicah in predlaga spremembe, ki jih šteje za potrebne.

2. Države članice vsako leto in prvič ~~do 25. decembra 2014~~ ☒ najpozneje do [...] ☒ Komisiji ☒ (Eurostatu) v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ☒ sporočijo statistične podatke o številu državljanov tretjih držav, ki jim je bilo v predhodnem koledarskem letu v skladu z Uredbo (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistiki Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti⁶⁰ odobreno enotno dovoljenje. ⇒ Ti statistični podatki se nanašajo na referenčna obdobja enega koledarskega leta, so razčlenjeni po vrsti odločitve, razlogu, trajanju veljavnosti in državljanstvu ter se pošljejo v šestih mesecih po koncu referenčnega obdobja. ⇐

↓ 2011/98/EU (prilagojeno)

Člen 18~~16~~

Prenos

⁶⁰ Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistiki Skupnosti o migracijah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (UL L 199, 31.7.2007, str. 23).

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s ☒ členom 2, točka (c), členom 3(2), členom 4(1) in (3), členom 5(2), drugi pododstavek, členom 7(1), členom 9, členom 11(2) do (4), členom 12(1), točka (g), členom 12(2), točka (b), drugi odstavek, členom 12, točka (d)(ii), členom 13, členom 14 in členom 16, ☒ ~~to direktivo, najpozneje do~~ ☒ [dve leti po začetku veljavnosti] ☒ ~~25. decembra 2013~~. Besedilo teh predpisov ~~ne~~ ☒ ~~mudoma~~ ☒ takoj ☒ sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. ~~Način sklicevanja določijo države članice.~~ ☒ Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanje na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, šteje za sklicevanje na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice. ☒

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih ~~določb~~ predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

☒ Člen 19 ☒

☒ Razveljavitev ☒

☒ Direktiva 2011/98/EU, navedena v delu A Priloge I, se razveljavi z učinkom od *[dan po datumu, določenem v prvem pododstavku člena 18(1) te direktive]* brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos Direktive v nacionalno pravo, ki so navedeni v delu B Priloge I. ☒

☒ Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II. ☒

Člen 20~~17~~

Začetek veljavnosti ☒ in uporaba ☒

Ta direktiva začne veljati ☒ dvajseti ☒ dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

☒ Člen 1, člen 2, točki (a) in (b), člen 2, točki (d) in (e), člen 3(1), člen 3(2), točke (a), (b), (f) in (h) do (k), člen 3(3) in (4), člen 4(2) in (4), člen 5(1), (3) in (4), člen 6, člen 7(2), člen 8, člen 10, člen 11(1), člen 12(1), točke (a) do (f) in (h), (2), točke (a), (c), (d)(i), (3) in (4), ter člen 15 se uporabljajo od *[dan po datumu iz prvega pododstavka člena 18(1)]*. ☒

↓ 2011/98/EU

Člen 21~~18~~

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik*